

МЕТОДИКА ЕЙДОТЕХНІКИ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

¹ Вінницький національний технічний університет;

Анотація

У статті розглянуто ефективні прийоми запам'ятовування, технології з обробки та відтворення інформації. Розкрито поняття ейдотехніка. Розглянуто три основних методи: Цицерона, піктограми, швидкочитання.

Ключові слова: методика ейдотехніки, метод Цицерона, піктограми, методика швидкочитання.

Abstract

The article deals with the effective methods of memorization, technology for processing and reproduction of information. The concept of eidotechnology is revealed. Three basic methods are considered: Cicero, pictogram, scanning.

Key words: technique of eideotechnics, the method of Cicero, pictograms, methods of fast reading.

Вступ.

Формування конкурентоспроможного працівника сьогодні є вимогою часу, де існує нова парадигма освіти, яка ґрунтується на засвоєнні майбутніми фахівцями знань, розумінні їх необхідності в процесі трудової діяльності, формуванні особистого ставлення до соціальних та культурних явищ, тому особливо важливим є підхід до викладання навчального матеріалу, застосування інтерактивних психолого-педагогічних підходів у навчально-виховному процесі.

Освіта - це наука і мистецтво озброїти людей різного віку знаннями про труднощі і проблеми, з якими їм, імовірно, доведеться зіткнутися, та засобами подолання труднощів і розв'язання проблем [1].

Виклад основного матеріалу.

Життя вносить свої корективи в мету навчання сучасного студента, а також в методику викладання у вищій школі. Фундаментальними особливостями сучасного світу, до якого входить випускник закладів освіти, є постійні зміни. Інформація швидко примножується, оновлюється, ідеї переосмислюються. У такому мінливому середовищі здатні орієнтуватися та активно діяти лише ті особистості, які вміють адаптуватися до постійних швидких змін, вирішувати складні проблеми, критично ставитися до обставин, порівнювати альтернативні точки зору та приймати зважені рішення. Це повинні бути комунікативні особистості, які здатні генерувати оригінальні ідеї[2]. Тому метою сучасної школи є розвиток в студентства компетенцій, необхідних для роботи і життя у ХХІ ст., вміння комплексного вирішення проблем, критичного мислення, креативності, прийняття рішень та співпраці з людьми.

Виникає потреба постійно вдосконалювати форми організації навчального процесу, створювати необхідні умови для розвитку та самореалізації особистості з метою підвищення ефективності навчального процесу. Для цього потрібно обирати такі методи, форми та прийоми роботи, які допомагають максимально активізувати діяльність студентів [2]. Використовуючи сучасні методи в навчально-виховному процесі, потрібно навчити студентів працювати з інформацією: аналізувати, систематизувати та робити самостійні висновки, тому для покращення засвоєння інформації для студентів, під час навчання, ми вважаємо доцільним використання ейдотехнік.

Ейдотехніка – сукупність найбільш ефективних та перевірених протягом багатьох років як авторських, так і класичних прийомів запам'ятовування; технологія з обробки, зберігання та відтворення інформації. Пам'ять – один із основних процесів психіки людини, та основа, на якій творить мозок; це розумова діяльність людини, її мислення.

Ейдети́зм являє собою специфічний вид пам'яті, заснований на зорових образах і враженнях. Змістова детальність відтворення, наочність, емоційно-чуттєва насиченість відтворюваного образу практично не поступається образу, що сприймається. Ейдетичний образ є суб'єктивним, яскравим, візуальним. Тому ейдотехніку ще називають «жива» пам'ять. Міцна пам'ять пов'язана саме з уявою, а не з зазубрюванням. Запам'ятовування через силу, безкінечні повтори дають зворотний ефект. У дитинстві завдяки образному мисленню ми засвоювали величезні об'єми інформації про навколишній світ (до 70% всієї інформації протягом життя). А чи замислювались ви коли-небудь над тим, як дитина сприймає рідну мову? За кожним новим словом у неї стоїть конкретний образ. Формула проста: «Почув, уявив, запам'ятав» та «Ми знаємо тільки те, що уявляємо [3].

Ейдетична пам'ять триваліша. Ви зможете відтворити те, що запам'ятовували, і через місяць, і через рік. Тренування та покращення пам'яті є, звичайно, ведучою метою розвитку ейдетичних здібностей. Але до цього можна додати і розвиток уяви, фантазії, творчого мислення, покращення концентрації уваги. Взагалі важко уявити успішну людини без добре розвинутої образної пам'яті[4].

Уперше термін «ейдетика» був озвучений німецьким психологом Е.Йеншем, а поширення і глибокого вивчення набув у дослідженнях видатного психолога О.Р.Лурії, який поділив методики запам'ятовування на два основних напрямки:

- 1) мнемотехніка (методи, у основі яких лежить вербально-логічне мислення);
- 2) ейдетика (методи, засновані на конкретно-уявному мисленні).

Із постулатів ейдетики:

- Не буває поганої пам'яті, є лише невміння нею користуватися.
- Пам'ять розум не замінить, але сприятиме його формуванню.
- Повторення – мачуха навчання.
- Один раз побачити краще, ніж сто раз... повторити!
- Відношення до себе подібне до малювання – не розфарбовуйте себе в похмурі тони.
- Ейдосфера – простір для розвитку.

Ефективність ейдотехніки побудована на формулі: уява + позитивні емоції = засвоєна інформація.

Зупинимось на деяких методах і прийомах ейдотехніки, які можна використовувати при викладанні.

Метод Цицерона, або метод місць. Доведено, що пригадування інформації пов'язується з місцем її виникнення. Жоден з давніх ораторів і філософів не промовляв із конспектом у руках, бо вони знали і постійно вдосконалювали техніку запам'ятовування. Цицерон для запам'ятовування використовував власний будинок. На стінах, стелі, дверях своєї оселі він розвішував тези промов. Метод місць базується на зорових асоціаціях: потрібно ясно уявити собі предмет, який необхідно запам'ятати, і поєднати його образ з образом певного місця, який легко «виймається» з пам'яті. Записування матеріалу на дошці, вивішування плакатів і схем на стінах аудиторій допомагають студентам легко пригадати інформацію, тим більше, якщо вона була незвичайна, фантазійна, казкова [5].

Метод «Піктограма». Піктограма (від лат. pictus — мальований і грец. γράμμα — письмовий знак, риска, лінія) — умовний малюнок із зображенням будь-яких дій, явищ, предметів і т. д. Піктограми походять із давніх часів, де вони використовувалися на письмі[6]. Для вивчення великого обсягу інформації за короткий термін підходить один з методів ейдетики – метод піктограм, тобто схематичне зображення предметів і дій. Засвоївши метод піктограм, студент в майбутньому буде з

легкістю запам'ятовувати інформацію, писати опорні конспекти, перекази, шпаргалки. Для цього буде достатньо навіть простого схематичного зображення до речення або смислового фрагменту.

Переваги використання методики ейдотехніки:

- Пам'ять – розширення можливостей, об'єму пам'яті.
- Уява, фантазія – збагачення словесної і образної уяви, багатогранність сприйняття світу.
- Творче мислення – вміння вирішати будь-яке завдання легко, оригінально, із задоволенням.
- Структурність – один блок містить декілька тем.
- Лаконічність – максимум закодованої інформації при мінімумі візуальних або графічних знаків.
- Швидкість – здатність швидко знаходити рішення та генерувати ідеї.
- Увага – розвиток об'єму та тривалості уваги, вміння помічати деталі, без напруження їх пригадувати.
- Гнучкість – застосування різноманітних підходів для рішення завдання;
- Відчуття – розвиток не тільки зорової пам'яті, але й слухових, тактильних відчуттів.
- Інтерес – ейдотехніка пробуджує пізнавальну активність, бажання розвиватися, бачити свої успіхи.
- Емоційна сфера – використання уяви та яскравих образів розвиває позитивні емоції та відношення до життя. Радість навчання, так само, як і радість праці, робить дитину здоровішою: коли людина перебуває в стані радості, позитивної напруги, в її організмі виробляється природний стимулятор, який сприяє підвищенню імунітету і працездатності.
- Самооцінка – ефективність ейдотехніки надає можливість кожному побачити свої здібності, таланти і результати, розвиває впевненість у собі. Учень стає більш працездатним, краще вчиться[8].

Висновки

У час швидкого розвитку інформаційних технологій, студенти не вважають за потрібне постійно тримати в пам'яті великі обсяги інформації, оскільки її можна легко знайти за допомогою розумних девайсів. Проте, це призводить до погіршення пам'яті і як результат зниження продуктивності праці. На нашу думку, розглянуті методики ейдотехніки, допоможуть швидко та точно запам'ятовувати інформацію, розвивати пам'ять та внесуть інноваційність в методику викладання вищої школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Освіта в сучасній Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://pidruchniki.com/12461220/pedagogika/osvita_suchasniy_ukrayini.
2. Тупік С. П. Методика й організація уроків української мови та літератури за технологією розвитку критичного мислення / Світлана Петрівна Тупік. – Котовськ, 2012. – 46 с.
3. Ейдетичні образи – тобто наочні образи [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://multiurok.ru/blog/ieidietichni-obrazi-tobto-naochni-obrazi.html>.
4. Методичні цікавинки. Мистецтво ейдетики [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://nataha12.blogspot.com/p/blog-page.html>
5. Методика ейдотехніки та її використання словесниками [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zarlit19.blogspot.com/2016/12/blog-post_25.html.
6. Піктограма [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0>.
7. Як стати генієм швидкочитання? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://pustunchik.ua/ua/online-school/literature/shvydkochytannia-vchymosia-chytaty-shvydko>.
8. Біоадекватні технології навчання – освітні технології майбутнього [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://fil.ocvita.com.ua/doklad/4223/index.html>.

Козін Дмитро Олегович — студент групи ТТК-17мі, факультет інфокомунікацій, радіоелектроніки та наносистем, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: dimakoua@gmail.com

Науковий керівник: **Гречановська Олена Володимирівна** — доцент, кандидат педагогічних наук кафедра філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Kozin Dmytro O. — Faculty for Radio Engineering, Telecommunication and Electronic Instrument Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : dimakoua@gmail.com

Supervisor: **Grechanovska Olena V.** - associate professor, candidate of pedagogical sciences, Department of Philosophy and Humanities, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya